

Beş altın kural

Sevdiğin birini kaybettiğinde, birçok şey üst üste gelir. Birçok faaliyetin yapılması gerekir. Herkes sizden bir şey ister. Ancak hemen karar vermek zorunda değilsin. En iyisi ilk birkaç saat boyunca hiçbir şey yapmamak. İstiyorsan vefat eden kişinin gözlerinizi kapatabilirsin. Bir eşarp yardımıyla ağzının kapalı kalmasını sağlayabilirsin. Vefat eden kişi takma diş kullanıyorsa, çıkarmamak en doğru karar olacaktır. Daha sonra, aşağıdaki beş altın kurala uyarak sakın bir şekilde durum değerlendirmesi yapın.

1. Hiçbir şeyi imzalamayın

Hiçbir şey için imza atmayın. Cenaze işlemleri yöneticisi, banka ya da huzurevinden gelen evrakları imzalamayın. Size sunulan hiçbir evrakı ya da belgeyi imzalamayın.

Bu neden önemli?

- Aile üyesi ya da bakımını üstlenen birisi olarak bir imza attığında, bundan sorumlu olursun. Bunun anlamı, tüm masraflar senin tarafından karşılanacaktır. Hiç paran olmasa bile masrafları karşılamaktan sen sorumlu olursun. En iyi durumda, bir ödeme planı teklif edilebilir. Kötü bir durumda ise parayı almak için icra memuru gelecektir. Maaşınıza da haciz konulabilir.
- Dahası, vefat eden kişinin borçları olabilir. Herhangi bir banka evrakını imzalarsan, bu borçlardan sen sorumlu olursun. Yani, bu borçları sen ödemek zorunda kalırsın.
- Herhangi bir şey imzaladın mı? Bu, mirası kabul ettiğin anlamına gelir. Örneğin vefat eden kişinin borcu varsa, artık mirası reddedemezsin. Belirli koşullarda mirası kabul etmek de artık mümkün değildir. Buna hak sahipliğinin kabulü adı verilir.

2. Vefat eden kişinin işleri için ayarlama yapmayın

Kaybınız için mümkün olduğunca hızlı bir şekilde bazı ayarlamalar yapmak isteyebilirsiniz. Cenazeyi ayarlamak, evi temizlemek ya da son kirayı ödemek isteyebilirsiniz. Yine de en iyisi ilk birkaç saat boyunca hiçbir şey yapmamak. Öncelikle miras durumunu anlamak esastır.

Beklemek neden önemli?

- Kanunlara göre ayarlama yaptığınız her şeyden (finansal bakımdan) sorumlu olursunuz.
- Mirası kabul etme konusunda dikkatli bir şekilde düşünün. Borç miras kalabilir.
- Yanlışlıkla da kabul etmeniz mümkündür, örneğin vefat eden kişinin telefonunu kullandığınızda olabilir.
- Sonrasında mirası reddetmek mümkün değildir. Ya da belirli koşullarda kabul etmek de artık mümkün değildir (hak sahipliğinin kabulü).

3. Hiçbir şey için ödeme yapmayın.

Vefat eden kişinin herhangi bir faturasını ödemeyin. Kirasını, elektrik faturasını ya da telefon faturasını ödemeyin. Şimdilik hiçbir şey için ödeme yapmayın.

Bu neden önemli?

- Genellikle vefat durumunda ödeme yükümlülüğü askıya alınır. Başka bir deyişle ödeme yapmaya gerek yoktur.
- Ödemeleri zaten yaptınız mı? Bu durum, varis olarak sözleşmenin size geçtiği anlamına gelebilir. Bu durumda tüm yükümlülüklerden sorumlu hale gelirsiniz.
- Örneğin kirayı öderseniz, kanunen mirası kabul ettiğiniz anlamına gelir.
- Borç miras kalma ihtimali de var.
- Artık mirası reddetmek ya da hak sahibi olarak kabul etmek mümkün değildir.

4. Merhumun evinden eşya çıkarmayın

Merhumun evinden eski bir fotoğraf, bir kitap ya da küçük bir obje almak çok büyük bir olay gibi görünmeyebilir. Yine de en iyisi beklemek.

Bu neden önemli?

- Evden bir şey aldığında mali bakımdan bir değeri olmasa da bu durum mirası kabul ettiğin anlamına gelir.
- Örneğin diğer mirasçılar tarafından hırsızlıkla suçlanabilirsin.
- Borç miras kalabilir.
- Eğer evden eşya alırsan artık mirası reddetmek ya da hak sahibi olarak kabul etmek mümkün değildir.

5. Yalnızca cenazeyi ayarlayın

Merhum doğrudan (birinci dereceden) akrabanız mı ya da merhumun mirasını kabul ettiniz mi? Bu durumda cenaze masraflarından sorumlu olursunuz. Buna cenaze hizmetleri adı verilir. Merhumun borçları olabilir mi? Ya da mali durumu hakkında bilginiz yok mu? Bu durumda sadece cenaze işlemlerini ayarlayın.

Bununla ilgili bir istisna var! Yakın aile fertleri cenazeyi düzenleyemiyorlar mı (kanunen ehliyetsiz mi) ya da ödeyecek paraları yok mu? Öyleyse yardım için belediyeyi arayın. Aile ile bir görüşme yapılır ve muhtemel çözüm yolları üzerinde konuşulur. Bazen, ailenin cenaze masraflarını ödemesi için özel destek alması gerekebilir.

Sonuç olarak

Birisi vefat ettiğinde sadece cenaze işlemlerini düzenleyin. Bunu yaparken de çok dikkatli olun. Küçük bir hareket mirası kabul etmenize ve tüm masraflardan sorumlu olmanıza neden olabilir. Vefat eden kişinin borçları size miras kalabilir. Vefat eden kişinin arabasını ya da telefonunu kullanmak gibi basit bir şey mirasın tüm sonuçları ve tüm masraflar dâhil olmak üzere mirası kabul etmek anlamına gelebilir.

Yardıma ihtiyacınız var mı?

Sorunuz var mı ya da yardım mı lazım? SamSam Uitvaartcoaching'i arayın ya da e-posta gönderin. Danışmanlarımıza 7/24 ücretsiz bir şekilde ulaşabilirsiniz.

Ne yapabilirsiniz?

Bir çok şeyi yapmasanız daha iyi olur. Ama neyse ki yapabileceğiniz şeyler de var.

Vefat ettiğinin tespit edilmesi

Bir kişinin vefat edip etmediğini herkes anlayabilir. Bu durumu tespit ederseniz aile hekiminizi arayın. Aile hekimi bir ölüm belgesi düzenleyecektir. Bu, sadece doğal ölüm durumunda geçerlidir.

Vefat durumunun rapor edilmesi

Cenaze tarihi ve saatine karar verildi mi? Öyleyse aile hekiminin düzenlediği ölüm belgesi ve kendi kimliğinizi ölümün gerçekleştiği belediyeye götürün. Bazı belediyeler vefatın ispatı için belge talep edebilir. Belediyede defin onayı (izni) ile ölüm belgesini alın. Bu belgeyi saklayın ve cenazenin düzenleyeceği gün defin işlemi yapılacak yere verin. Vefat eden kişinin kimliğini ve kişisel bilgilerini de saklayın. Bunlar ölüm belgesiyle birlikte daha sonra lazım olacak

Bakım

Vefat eden kişinin bakımını istekli olan ve bu işi yapabilecek herkes yapabilir, vefat eden kişinin kefenini giydirin evde tabuta yerleştirin. Bunun için vefat eden kişinin vücudunun üzerine soğutma kutusu yerleştirerek basit soğutma ekipmanının kullanılması gerekmektedir. Yatağa ya da tabutun tabanına yerleştirilen soğutucu plakalar da kiralanabilir.

Taşıma

Vefat eden kişiyi cenaze arabasında taşımak zorunlu değildir. Örneğin kendi arabanızı da kullanabilirsiniz. Bazı belediyelerin farklı kuralları olabilir, bunu kontrol edin. Kimliğinizi mutlaka yanınıza alın. Aile hekiminin verdiği ölüm belgesini ya da defin onayı bulunan ölüm belgesini unutmayın.

Tabut

Tabut zorunlu değildir, vefat eden kişi kefene de sarılabilir. Defin tahtası kullanın. Kendi tabutunuzu da yapabilirsiniz. Herhangi bir gereksinimleri olup olmadığını mutlaka cenaze merkezine sorun.